

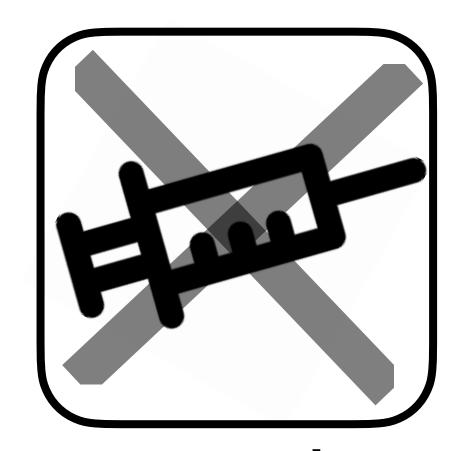
การเพิ่มประสิทธิภาพ PCR เพื่อการคัดกรอง COVID-19 แบบกาวกระโดด

ศาสตราจารย์ชูกิจ ลิมปิจำนงค์

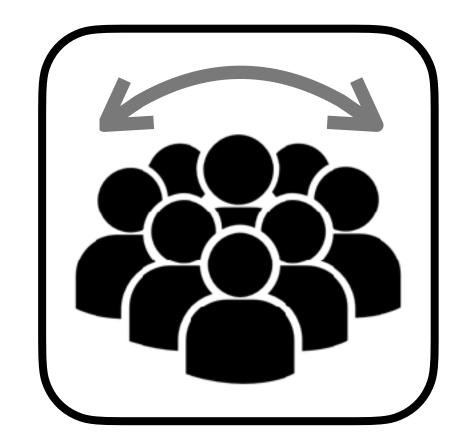
้ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ

COVID-19 อาจอยู่กับคนไทยไปอีกยาว

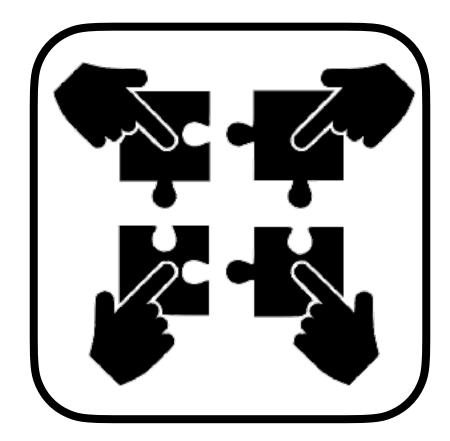

ขาดวัคซีนอาจใช้เวลาเป็นปี
ในการผลิตและแจกจ่าย
ให้ทั่วถึง

คนมีภูมิคุ้มกัน มีไม่มากพอ

ประมาณการว่า การระบาดในไทยจะหยุด ถ้าคนมีภูมิคุ้มกัน ประมาณ 20-40 ล้านคน

ขาดความร่วมมือ

รัฐและประชาชน ต้องร่วมมือกัน เพื่อให้การระบาดเกิดช้าที่สุด

ไม่รู้ว่าใครเป็น

ผู้ติดเชื้อที่แสดงอาการ มีน้อยกว่า 10% ทำให้สามารถแพร่เชื้อต่อได้

ทำไมไม่รู้ว่าใครเป็น

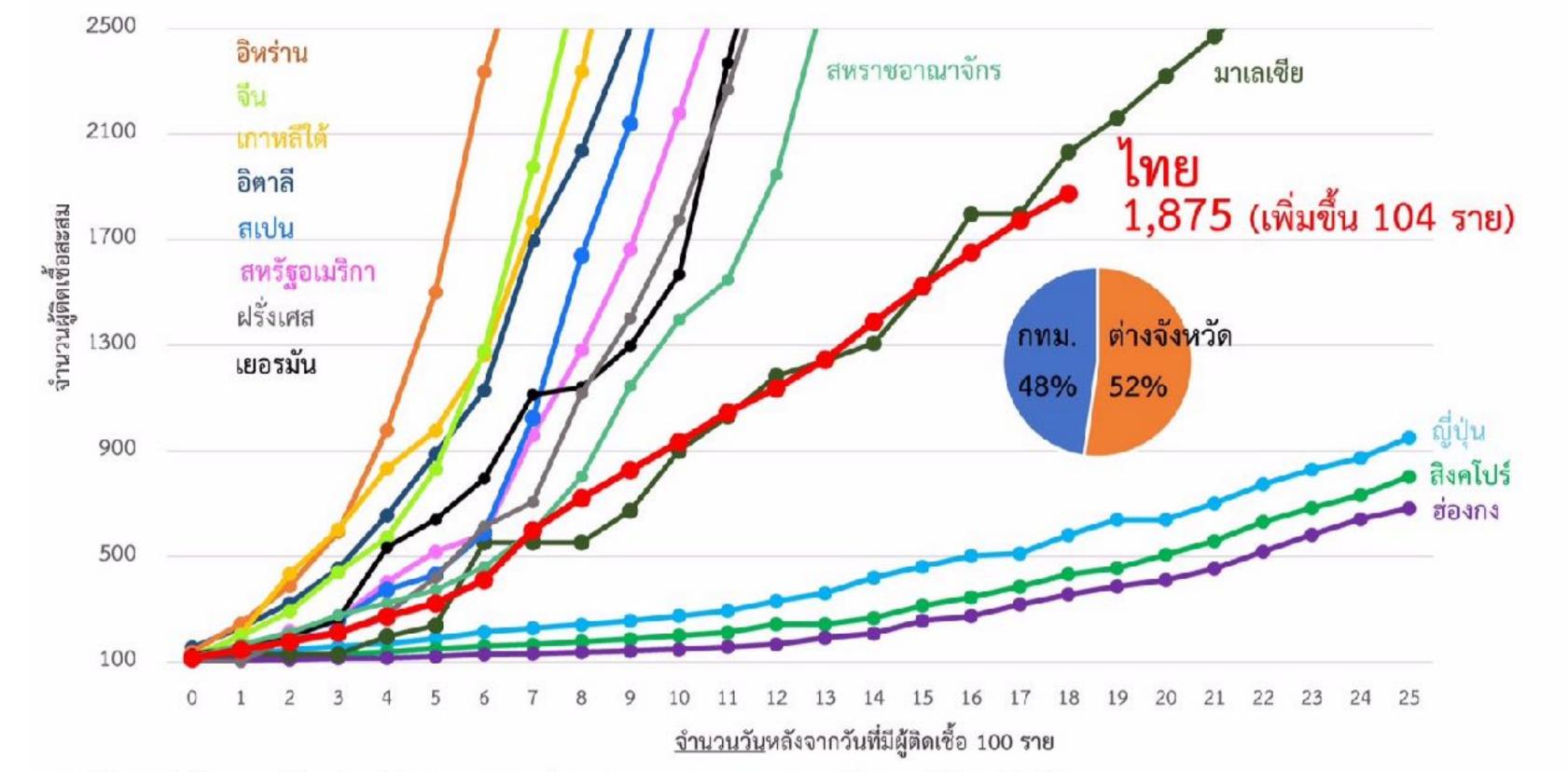

จำนวนผู้ติดเชื้อนับจากวันที่มีผู้ติดเชื้อถึง 100 ราย (ของไทยเริ่มจากวันที่ 15 มี.ค. 63)

แหล่งข้อมูล: สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.), กรมควบคุมโรค, Johns Hopkins University, องค์การอนามัยโลก (WHO)

จำนวนผู้ป่วยของไทย เพิ่มขึ้น ด้วยจำนวนเท่าๆ กันทุกวัน เพราะโรคหยุดระบาด หรือ

เราตรวจได้จำกัดในแต่ละวัน?

รู้ไหม ใครติดเชื้อ? ความสามารถในการตรวจ COVID-19 ต่อวัน เป็น<mark>ปัญหาคอขวด</mark>

วันที	ตรวจได้ ต่อวัน	ดิดเชื้อ	%ติดเชื้อ ต่อ ผลตรวจ	รอผลตรวจ สะสม 6719	
27 มีนาคม	303	91	30.03%		
26 มีนาคม	714	111	15.55%	5841	
25 มีนาคม	464	107	23.06%	5285	
24 มีนาคม	591	106	17.94%	4754	
23 มีนาคม	643	122	18.97%	4125	
22 มีนาคม	462	188	40.69%	3886	
21 มีนาคม	412	89	21.60%	3766	
20 มีนาคม	545	50	9.17%	3505	
19 มีนาคม	356	60	16.85%	3109	
18 มีนาคม	344	35	10.17%	2893	
17 มีนาคม	95	30	31.58%	2626	
16 มีนาคม	669	33	4.93%	2220	

คนไทยอาจติดเชื้อ 30,000 - 300,000 คน แต่ในความเป็นจริง อาจมีประชากรติดเชื้อ

มากกว่า 1,000,000 คน!?!

จำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพ การคัดกรองอย่างน้อย 3 เท่า

ห้องปฏิบัติการ ในประเทศไทย ตรวจเชื้อ COVID-19 รวมกันได้เพียง < 1,000 คน/วัน

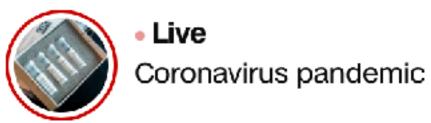

เพิ่มประสิทธิภาพได้ : สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ทำได้แล้ว

Africa Americas Asia Australia China Europe India Middle East United Kingdom

Live How markets are reacting

Sign Up CNN's coronavirus newsletter

living in germany

11:08 a.m. ET, March 31, 2020

German scientists have developed a coronavirus testing method that could increase test capacity tenfold

From CNN's Fred Pleitgen in Berlin

German scientists have developed a method that could dramatically increase the capacity to test for coronavirus, the Science Ministry of the German State of Hessen says.

The new method allows for several samples to be evaluated at once, the Ministry wrote in a press release, adding that this will allow for an "increase in the test capacity in Germany from about 40,000 tests per day to about 200,000 to 400,000 tests per day without any loss of quality in the diagnostics."

Normally, the various swabs taken during currents tests from the mouth and nose area and all separately evaluated. With the new method, scientists put several of the probes into a single, special solution and test them with the so-called PCR method, which directly detects the SARS-CoV-2 genome. If the total result is negative, then it is clear that the separate swabs are all negative, the press release says and adds, "if the result is positive, then all the swabs have to be evaluated separately."

'200,000 tests a day': Germany pushes to expand coronavirus testing

receiving a nasal swab at a drive-in for coronavirus testing in Munich. Germany's Interior Ministry is pushing for more people to do the tests themselves in future. Photo: DPA

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สามารถเพิ่ม การคัดกรองจาก 40,000 ตัวอย่างต่อวัน เป็น 200,000-400,000 ต่อวัน โดยมีคุณภาพทัดเทียมแบบเดิม

จาก

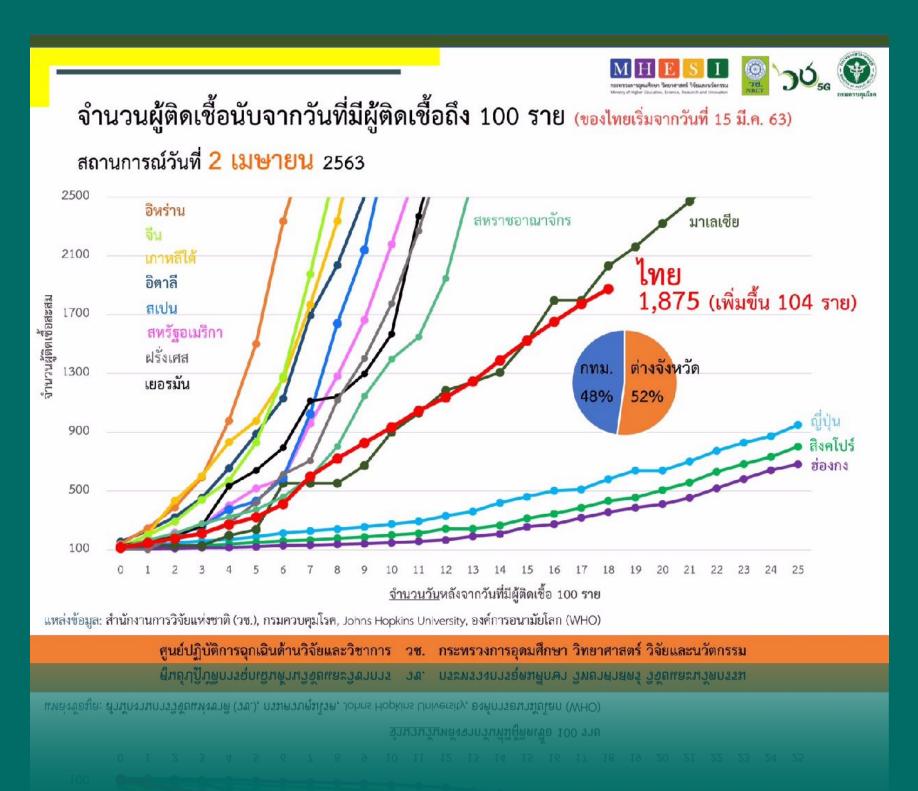
โจทย์คณิตศาสตร์

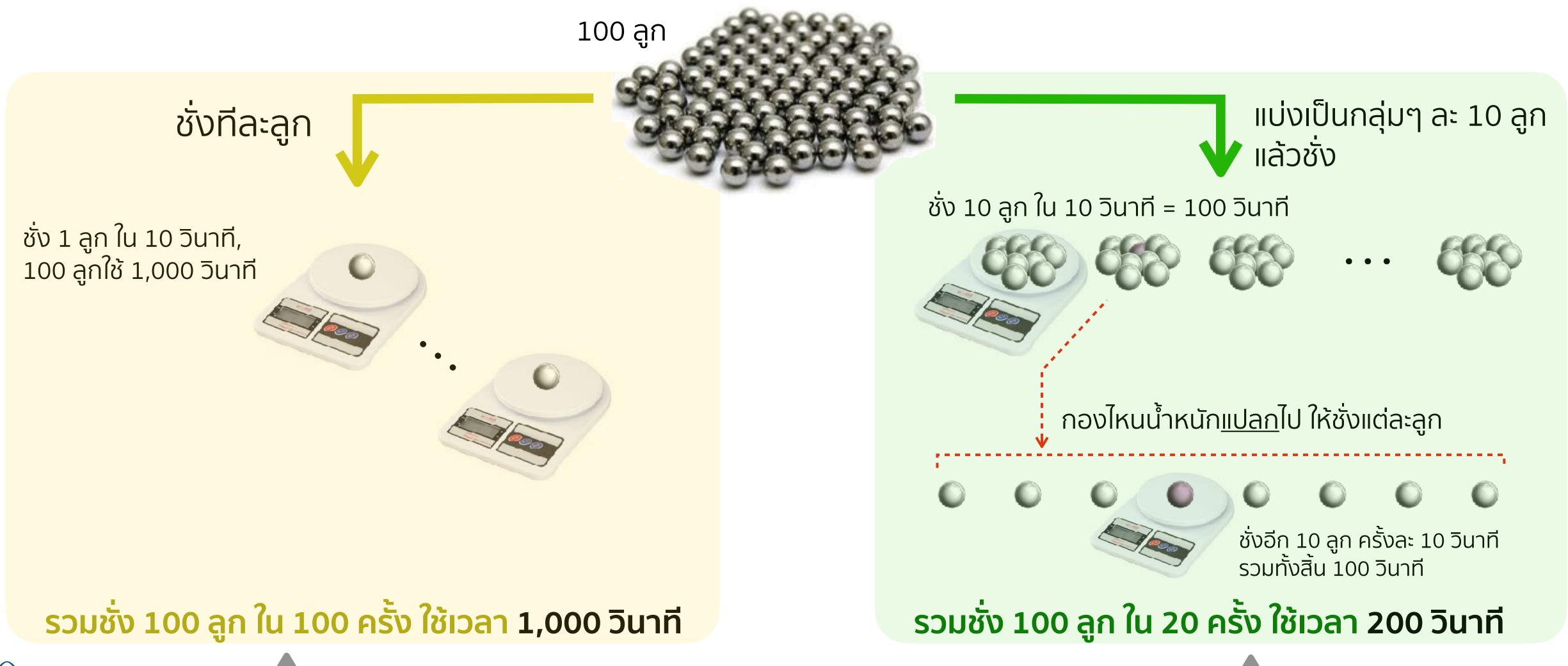
หาลูกที่น้ำหนักมากกว่าลูกอื่นอย่างไร ให้ชั่งน้อยครั้งที่สุด???

สู... ทางออกระดับชาต

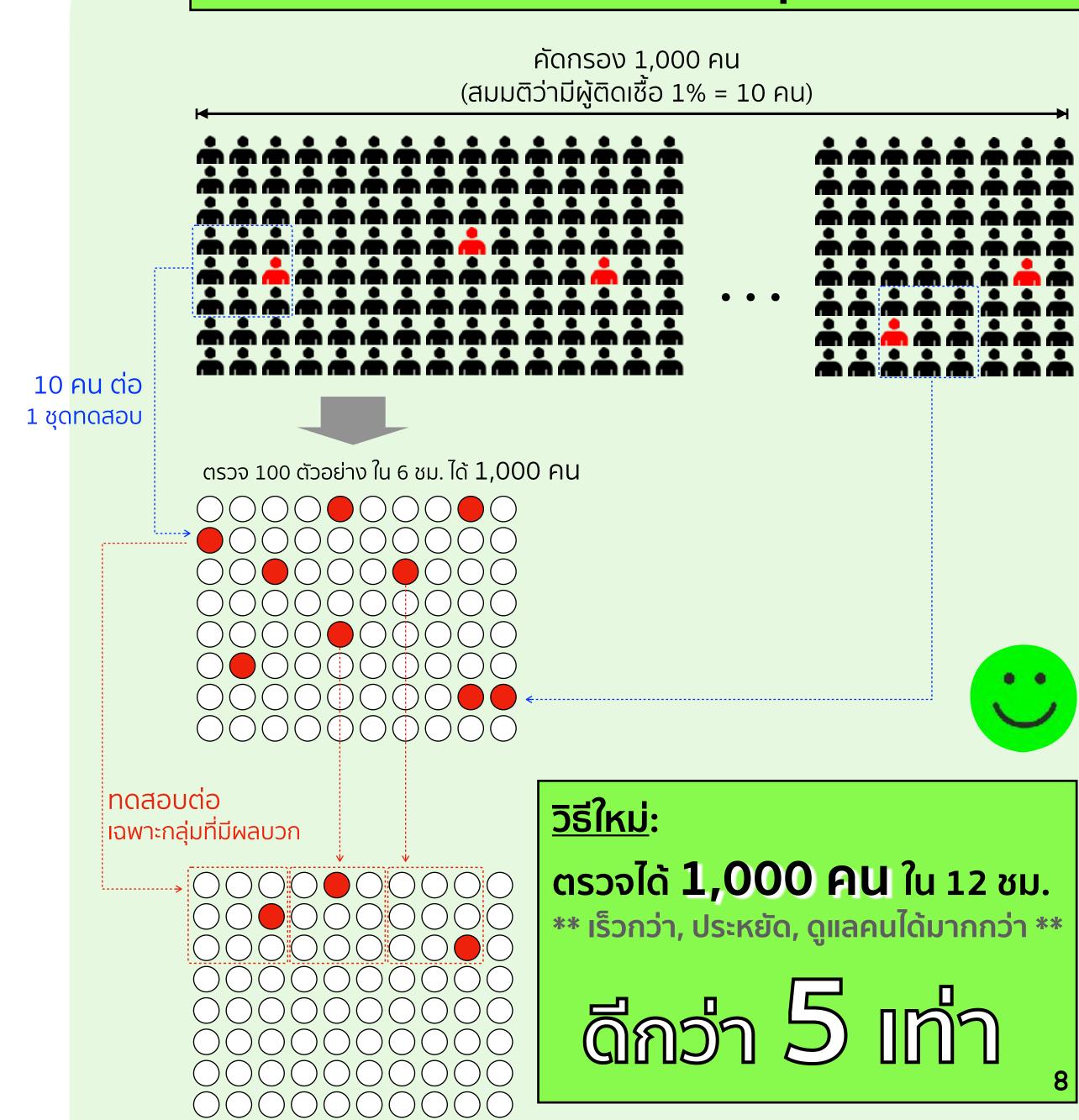

ปัญหาคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน คัดลูกเหล็กที่น้ำหนักไม่ได้มาตรฐาน ออกจากกองได้อย่างไร ให้ใช้การทดสอบ**น้อยครั้งที่สุด**

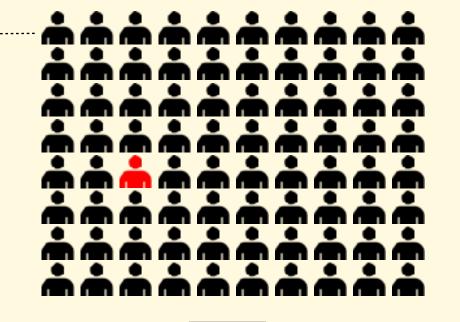

วิธีใหม่: รวมตรวจ ต่อ 1 ชุดทดสอบ

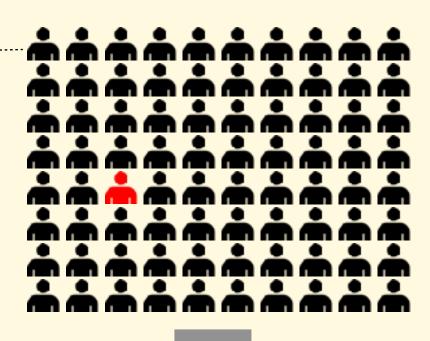

วิธีเดิม: ตรวจแยก 1 คน ต่อ 1 ชุดทดสอบ

คัดกรอง 100 คน (สมมติว่ามีผู้ติดเชื้อ 1% = 1 คน)

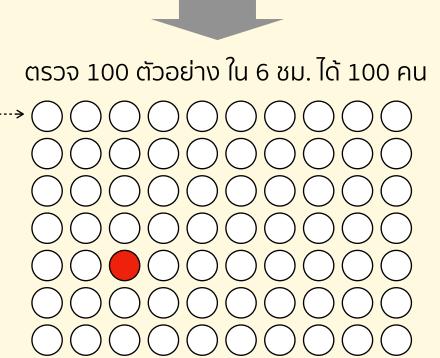

)

คัดกรอง 100 คน ถัดไป

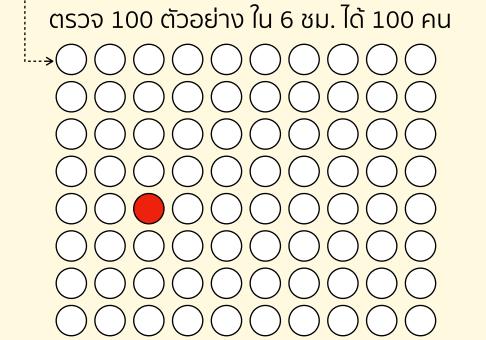
1 คน ต่อ 1 ชุดทดสอบ

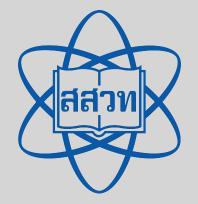
•••

<u>ວີຣ໌ເດັມ</u>:

ตรวจได้ 200 คน ใน 12 ชม. ตรวจ 1,000 คน ใน 60 ชม.

ควรแบ่งเป็นกลุ่มละกี่คน → แก้โจทย์คณิตศาสตร์อย่างง่าย

สมมุติให้ จำนวนตัวอย่างจากคนที่รอตรวจ = x จำนวนตัวอย่างที่จะนำเชื้อมารวมเป็น 1 กลุ่ม = c โอกาสในการเจอเชื้อ = p

การตรวจชั้นแรกจะใช้การตรวจ 🔭 ครั้ง แต่ละกลุ่มจะมีโอกาสตรวจพบเชื้อ pc

แต่ละกลุ่มเกิดจากการรวมตัวอย่าง c ตัว จึงต้องตรวจอีก xcp ครั้ง รวมครั้งที่ตรวจใน 2 ชั้น = $\frac{x}{c}$ + xcp = $x(\frac{1}{c}$ + cp)

∴ จำนวนครั้งที่ตรวจ
$$n = x(\frac{1}{c} + cp)$$

<u>หมายเหต</u>: ปัจจุบัน n = x

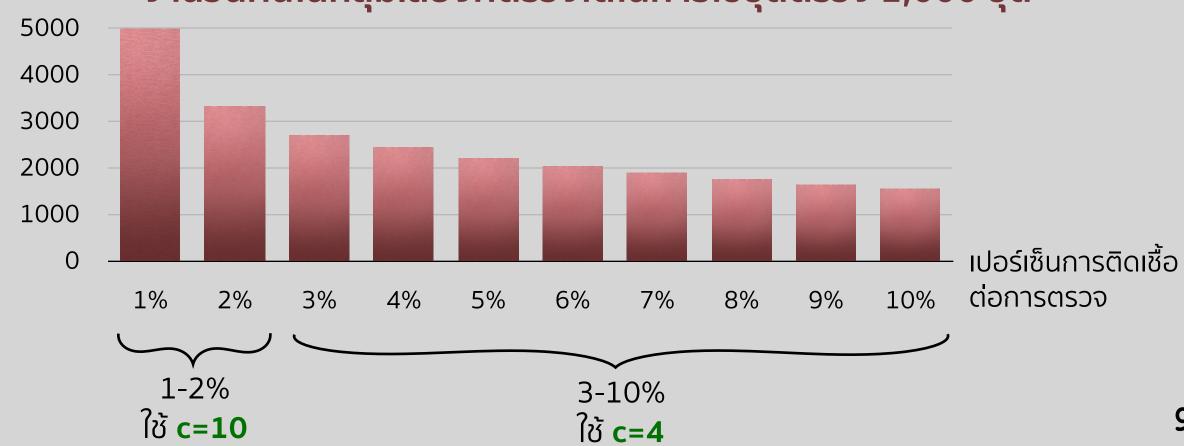
ต้องหาค่า **c** ที่ทำให้ค่าในวงเล็บ น้อยที่สุด สำหรับค่า p ต่างๆ

Example: ศักยภาพในการตรวจของชุดทดสอบ ตารางแสดงค่าจำนวนตัวอย่างที่ตรวจได้ (x) เมื่อสามารถตรวจได้ n=1,000 ครั้ง

โอกาส	จำนวนตัวอย่างที่นำเชื้อมารวมเป็น 1 กลุ่ม (c)										
ติดเชื้อ (p)	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1%	1923	2752	3448	4000	4412	4698	4878	4972	5000		
2%	1852	2542	3030	3333	3488	3535	3509	3435	3333		
3%	1786	2362	2703	2857	2885	2834	2740	2624	2500		
4%	1724	2206	2439	2500	2459	2365	2247	2123	2000		
5%	1667	2069	2222	2222	2143	2029	1905	1782	1667		
6%	1613	1948	2041	2000	1899	1777	1653	1536	1429		
7%	1563	1840	1887	1818	1705	1580	1460	1349	1250		
8%	1515	1744	1754	1667	1546	1423	1307	1203	1111		
9%	1471	1657	1639	1538	1415	1294	1183	1086	1000		
10%	1429	1579	1538	1429	1304	1186	1081	989	909		

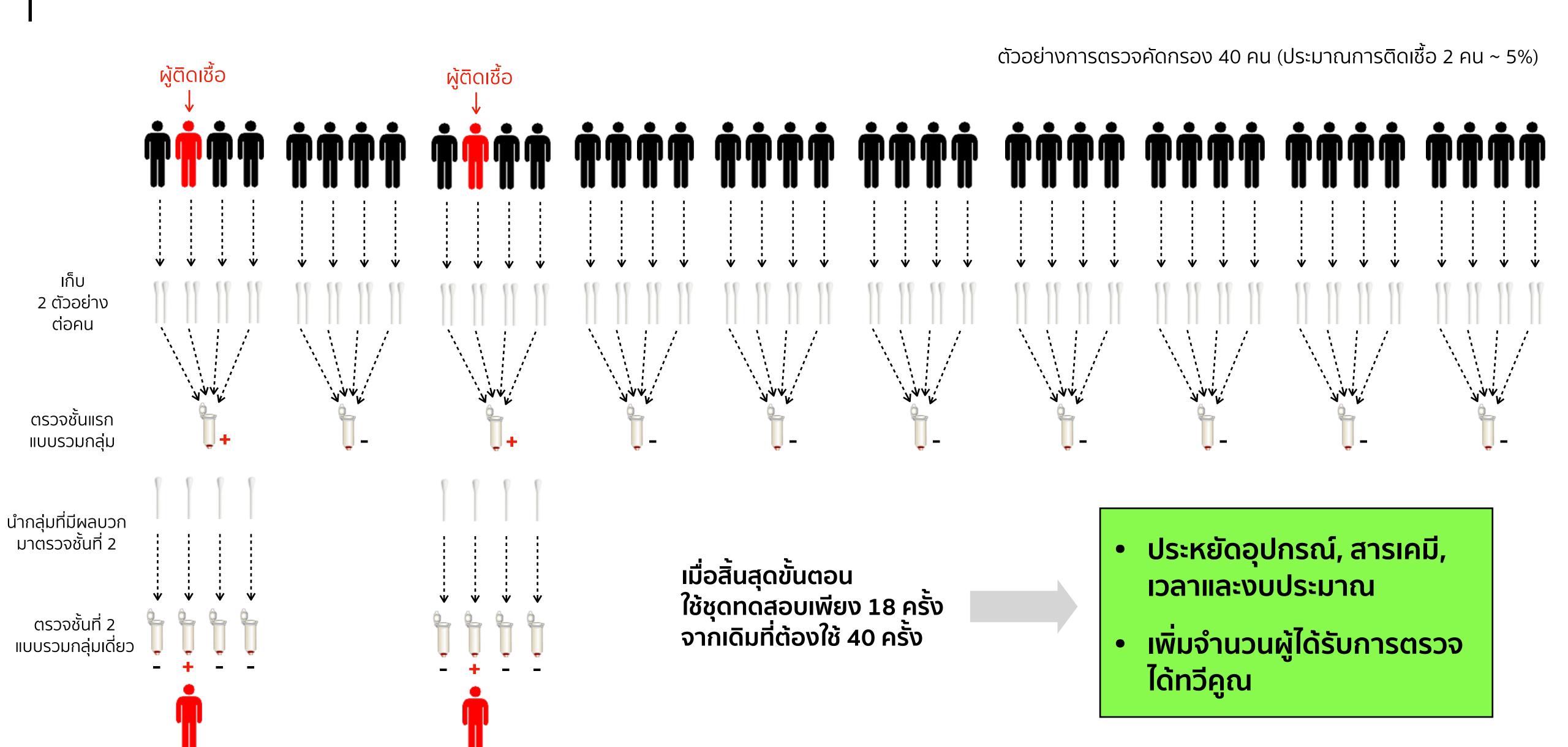
ค่า **c** ที่ดีที่สุดสำหรับแต่ละ **p** ได้ highlight ด้วย<mark>สีแดง</mark>

จำนวนคนในกลุ่มเสี่ยงที่ตรวจได้ในการใช้ชุดตรวจ 1,000 ชุด

ตัวอย่าง : กระบวนการรวมตัวอย่างทดสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการคัดกรองฯ

HCBB

บทสรุป : การเพิ่มประสิทธิภาพโดยการรวมตัวอย่างทดสอบ

- เก็บตัวอย่างเชื้อ (swab) 2 ตัวอย่างต่อคน
- ประมาณการ % ติดเชื้อต่อการตรวจ ให้ใกล้เคียง ความจริงที่สุด เช่น
 - ถ้ามี 1-2% จัดให้รวม 10 ตัวอย่างทดสอบ
 - ถ้ามี 3-10% จัดให้รวม 4 ตัวอย่างทดสอบ
- ควรจัดให้มีห้องปฏิบัติการทดสอบนำร่อง เพื่อ ทำการทดลองหาเงื่อนไขที่ดีที่สุด โดยใช้หลักการ รวมกลุ่มตัวอย่าง
- ประหยัดอุปกรณ์, สารเคมี, เวลาและงบประมาณ
- เพิ่มความสามารถในการตรวจ ช่วยคนไทยได้มากขึ้น

ขอขอบคุณ

บัณฑิตในโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.)

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ